

Høring - skoleregler i Stavanger kommune

Til elevene

Ny lov om skole og opplæring – nye regler på skolen

Fra høsten får Norge en ny opplæringslov. Loven inneholder regler som gjelder for skolen og opplæringen du får. I den nye loven står det at kommunen skal lage skoleregler.

Fra ordensreglement til skoleregler

Skoleregler er det samme som fram til nå er blitt kalt ordensreglement. Det er flere grunner til at «ordensreglement» skal bytte navn til «skoleregler»:

- «Skoleregler» er et mindre gammeldags ord enn «ordensreglement»
- Skolereglene skal gjelde for hele skolesamfunnet
- Skolereglene skal ikke bare ha regler om hva som er god orden, men også om hva som er god oppførsel, hva som ikke er tillatt, hva skolen kan gjøre dersom du bryter reglene og om hvordan skoledemokratiet skal være

Enklere språk

Skolereglene er først og fremst til for elevene. Språket er forenklet for at elevene skal forstå reglene.

Skolereglene kan være felles eller ulike

Skolereglene kan være felles for alle skolene i en kommune. Kommunen kan også vedta noen regler som er felles i kommunen og la skolene bestemme resten selv.

I Stavanger har vi laget et forslag til felles skoleregler som skal gjelde for alle skolene i kommunen. Samtidig har vi laget en regel som åpner for at skolen kan lage noen regler selv. Skolens egne regler kan ikke være i strid med fellesreglene.

Elevene skal få medvirke

Elevene skal få være med å lage reglene og si hvordan de bør være. Å lage skoleregler er en viktig del av skoledemokratiet. Skolereglene skal handle om det som er viktigst for deg og medelevene dine på skolen.

Om mobiltelefon på skolen

Nasjonale myndigheter har anbefalt at alle barneskoler og ungdomsskoler lager regler som sier at elevene ikke skal bruke mobiltelefoner eller smartklokker på skolen – verken i timene eller i friminuttene. Samtidig sier myndighetene at det er opp til hver kommune å bestemme hvordan det skal være i deres kommune.

I Stavanger har vi foreslått at det skal være mobilfritt på skolen. Hva synes dere om dette? Er det en grei regel? Er det greit å ha samme regel for alle skolene, eller bør skolene, trinnene eller klassene selv få bestemme reglene for hvor, når og hvordan elevene kan bruke mobiltelefon?

Elevene har rettigheter og plikter

Retten til å medvirke er en av rettighetene du har som elev. Du har også rett til å bli hørt, til å få informasjon og til å si din mening. Skolen skal lytte til deg og legge vekt på meningen din når de bestemmer. Det betyr ikke at du automatisk får det som du vil, men at skolen skal tenke på hva som er din opplevelse og dine tanker om en sak.

Skolen skal alltid prøve å handle slik at det vil være til det beste for deg. Dette kaller vi «barnets beste». «Barnets beste» er en regel som står i FNs barnekonvensjon og i Norges lover - både i Grunnloven og i opplæringsloven. Derfor gjelder denne regelen også for skolereglene og i hverdagen din på skolen.

Som elev har du også plikter. Blant annet har du plikt til å møte på skolen, gi beskjed om du er syk, delta aktivt i opplæringen og gjøre skolearbeidet så godt du kan. Du har også plikt til å behandle andre fint og bidra til at det er trygt og godt for alle å være på skolen.

Mange av rettighetene og pliktene du har som elev, står i kapittel 10 i den nye opplæringsloven. Noen rettigheter og plikter står også i skolereglene. Som sagt kan ikke kommunens eller skolens egne regler være i strid med andre lover og regler. Skolens regler kan derfor ikke ta fra deg for eksempel retten til å bli hørt eller til å medvirke i avgjørelser som gjelder deg.

Regler om skoledemokratiet

I dagens opplæringslov er det bestemt at alle skolene skal ha et elevråd, et foreldreråd, et samarbeidsutvalg og et skolemiljøutvalg. I den nye loven får kommunene og skolene lov til å bestemme selv hvordan de vil organisere skoledemokratiet.

I den nye opplæringsloven, og i forslaget til skoleregler i Stavanger, er det satt som en hovedregel at alle skoler skal ha et elevråd og et foreldreråd. Samtidig har vi sagt at dere kan velge å organisere dere annerledes. Hvis dere ønsker å organisere skoledemokratiet på en annen måte på din skole, må dere lage egne regler om dette.

I forslaget til felles skoleregler i Stavanger, har vi også laget en regel om at hver skole skal ha et samarbeidsutvalg. Vi har skrevet om hvem som skal være med i samarbeidsutvalget og litt om hvordan utvalget skal arbeide.

Å diskutere hvordan elevene kan medvirke på en god måte, kan være en spennende sak å snakke om i skoledemokratiet. Hvordan ønsker dere å være med på å bestemme? Er dere enige i regelen om at alle skoler skal ha et samarbeidsutvalg? Hvordan ønsker dere elever å samarbeide om hvordan dere har det på skolen? Kan dere organisere skoledemokratiet på en måte som gjør at alle tør å si sin mening?

Hva som er en god måte å organisere skoledemokratiet på, kan variere fra skole til skole og fra trinn til trinn. For eksempel kan noen skoler synes det er bedre å diskutere og bestemme i allmøter, der alle kan delta, enn i elevråd. Kanskje dere også kan komme med forslag og stemme i saker digitalt? Nye medvirkningsformer kan gjøre at flere engasjerer seg og deltar i skoledemokratiet. På den andre siden kan faste ordninger som folk kjenner til, gjøre det lettere å få skoledemokratiet til å fungere i praksis.

Hvis du bryter skolereglene

Skolereglene inneholder også regler om hvilke tiltak skolen kan bruke dersom du bryter reglene for god orden og oppførsel. Skolen kan bare bruke tiltak som står i skolereglene. Tiltak som ikke står i skolereglene – for eksempel anmerkning eller gjensitting - kan ikke brukes.

Tiltakene skal stå i forhold til hvor alvorlig bruddet på skolereglene er. Målet med et tiltak skal ikke være å straffe eleven, men å reagere slik at eleven forstår hvilken regel som er brutt og bidra til at eleven følger regelen i framtiden. Hvis du har brutt en regel, kan ikke hele klassen straffes for det.

Det alvorligste tiltaket skolen kan iverksette, er å vise en elev bort fra undervisningen. Dette er et tiltak skolen bare kan bruke i helt spesielle unntakstilfeller og ved flere og grove brudd på

skolereglene. Synes dere det fortsatt skal være anledning til å vise elever bort fra skolens område i helt spesielle unntakstilfeller? Eller holder det at eleven vises bort fra undervisningen og får være et annet sted på skolen?

Vurdering

Ordenen og oppførselen din skal vurderes utfra skolereglene. Hva du kan i fagene skal ikke tas med i denne vurderingen.

Orden henger sammen med om du kommer i tide, er forberedt og gjør skolearbeidet ditt.

Oppførsel henger sammen med om du viser hensyn og respekt for andre.

Vurderingen i orden og i oppførsel skal bidra til at du lærer sosiale ferdigheter, at skolemiljøet blir trygt og godt og at du får vite hva som er god orden og oppførsel. Du skal få vite om hva som står i skolereglene.

I vurderingen av ordenen og oppførselen din, skal det tas hensyn til forutsetningene dine. Det skal ikke legges avgjørende vekt på enkelthendelser, med mindre de er særlig klanderverdige eller grove.

Er reglene for god orden og oppførsel klare og enkle å forstå? Er reglene for strenge, for lite strenge eller passe strenge?

Si din mening!

Vi ber elevene sende inn sin mening om forslaget til nye skoleregler. Du kan si din mening gjennom klassens representant i elevrådet. Du kan også sende inn din personlige mening. Vi ønsker blant annet elevenes tanker om disse spørsmålene:

- Hvilke regler bør være felles for alle skoler og hvilke bør skolen få bestemme selv?
- Er reglene enkle å forstå?
- Hvilke regler støtter dere? Er det regler dere ikke ønsker å ha med i skolereglene?
- Hva tenker dere om reaksjonsmåtene skolen kan bruke når en elev har brutt skolereglene?
- Hvilke ting i skolehverdagen ønsker dere å være med på å bestemme?
- Hvordan ønsker dere å være med og bestemme i skolehverdagen?

Dere står også fritt til å uttale dere om andre ting dere syns er viktige. Alle innspill vil bli vurdert før et endelig forslag til felles regler for skolene i Stavanger legges fram for og bestemmes av bystyret i juni. Innspill sendes på e-post til gurid.lomeland@stavanger.kommune.no. Fristen for å si sin mening er 29. april 2024.

På forhånd takk for din deltakelse!